

Forfatter: Drachmann, Holger

Titel: Udrag fra Forskrevet

Citation: Drachmann, Holger: "Forskrevet", i Drachmann, Holger: *Forskrevet*, udg. af Lars Peter Rømhild, Det Danske Sprog- og Litteraturselskab, Borgen, 2000, s. 748. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/text/adl-texts-drachmann14valshoot-idm140708756265392.pdf> (tilgået 26. april 2024)

Anvendt udgave: Forskrevet

Scribe : Eugène Scribe (1791-1861), fransk teaterforfatter, hvis velkonstruerede og overfladiske dramatik nød stor popularitet også på Det Kgl. Teater i København. - *Calderon* : Pedro Calderon de la Barca (1600-81), stor spansk dramatiker, genopdaget af romantikerne, i Danmark bl.a. J.L. Heiberg. - *H.F. Ewald* : (1821-1908), populær forf. af underholdende, ofte historiske romaner. - *Bjørnson (...) i Italien* : den norske digter Bjørnstjerne Bjørnson (1832-1909) opholdt sig under en længere udlandsrejse 1860-63 især i Rom. - *forandret Signaler* : i 1872 vakte Bjørnson megen debat i Danmark ved at anbefale, at man forandrede signaler til det forsonlige over for Tyskland («signalfejden»). - *Den russiske Roman* : blev kendt i Danmark gennem oversættelser (ved Vilh. Møller) i 1870erne af Turgenev - med stor virkning på det moderne gennembruds forfattere - og fra midten af 1880erne af L. Tolstoj (især ved de russiskkyndige E. Hansen og W. Gerstenberg) og Dostoevskij (mest ved Drachmanns søster Erna Juel-Hansen). De forelå lidt tidligere på tysk og fransk; en indflydelsesrig fransk orientering forelå med E.-M. de Vogue: *Le Roman russe* (1886), endvidere Georg Brandes: *Indtryk fra Rusland* (1888). - *sin Ø (...) Hugo* : den franske digter Victor Hugo (1802-85) var som fjende af Napoleon III gået i landflygtighed og boede på den britiske Kanal-ø Guernsey indtil 1870. - *ligesom Garibaldi* : den italienske frihedshelt Giuseppe Garibaldi (1807-82) boede på øen Caprera nord for Sardinien, når han ikke stod i spidsen for militære aktioner imod Pavestaten og dens allierede. - *Den store (...) Imperator* : Napoleon III (1808-73), fransk kejser 1852-70. - *Martensen* : den toneangivende 749 teolog og biskop H.L. Martensen (1808-84) havde god afsætning på bl.a. sin *Den kristelige Ethik* (1871-78). - *Blicher* : St. St. Blicher (1782-1848). - *Carl Bagger* : (1807-46), boheme og forfatter af bl.a. romanen *Min Broders Levnet* (1835), der spillede en væsentlig rolle for Drachmann som romanforfatter. - *vor bornholmske Saxo Grammaticus* : den bornholmskfødte store sprogforsker og latinist J.N. Madvig (1804-86), der havde anmeldt Baggers roman *i Maanedsskrift for Litteratur* i 1835. - *Aarestrup* : Emil Aarestrup (1800-56) kom først rigtig i fokus ved en posthum udgivelse af hans digte med forord af Georg Brandes i 1877. - *Stiftsfysikus* : overordnet embedslæge i provinsen. - *Andersen* : H.C. Andersen (1805-75) led i sine sidste år af leverkræft. - *Revue des deux mondes* : det også uden for Frankrig meget læste, bredt kulturelle 14-dagesskrift, grundlagt 1831. - *Athenæum* : læseforening 1824-1901 i København. - *Deviser* : sedler med vers eller billedgåder. - *Nordens Athen* : navnlig i 1840erne og nærmest flg. årti den prangende betegnelse på København. - *nye Kirker* : propagandaen for at bygge nye kirker, bl.a. i den stærkt voksende hovedstad, organiseredes i 1890 i Udvalget for Kirkesagens Fremme. - *Sædelighed* : jf. den såkaldte sædelighedsfejde, hvor man især i årene 1883-87 i Danmark, Norge og Sverige stredes om opretholdelsen af den gamle officielle kønsmoral. - *Totalqfholdenhed* : kan dels parodisk sigte til et standpunkt i sædelighedsdiskussionen, dels til tidens aktive afholdsbevægelse over for alkohol. - *Hundeskat* : indført 1889. - *indre Mission* : den pietistiske vækkelsesbevægelse og kirkeretning fra midten af 1800-t. vandt i slutningen af århundredet også stærkt frem i København. - *Iod (...) ligge links* : (af ty.) tog man sig ikke af. - *Bondevenner* : politisk gruppering i 1850erne og 60erne, hvis tilhængere senere indgik i Venstre. - *Doktrinære* : der sigtes formodentlig til de Nationalliberale, hvis storhedstid endtes med katastrofen i 1864, men som endnu lod sig identificere i en periode senere, inden de smeltede sammen med godsejerne i Højre.